

Таблиця 2 – Практична цінність сортів і ліній вівса голозерного

Сорт, лінія	E i	Ранг	R i	Ранг	Сума рангів
Скарб України	-0,34	3	0,59	1	4
Гольз	-0,37	3	0,74	1	4
Abel	0,08	2	0,88	2	4
Вандроуник	-0,22	2	0,73	1	3
ОМ 2803 inermis	-0,19	2	1,03	2	4
АС Ernie	-0,45	3	0,84	1	4
Сибирский голозерний	-0,03	2	0,97	2	4
-3007/ ОМ 113 inermis	0,72	1	1,33	3	4
Инермис	0,19	2	1,07	2	4
Белорусский	0,12	2	1,08	2	4
ТР 12-115	-0,12	2	1,16	3	5
Пушкинский	-0,17	2	0,80	1	3
Самуель	-0,02	2	1,12	2	4
АС Percy	0,36	1	1,28	3	4
Boudrais	0,99	1	1,77	3	4
Вятский	0,21	2	1,41	3	5
Соломон	0,25	2	0,55	1	3
Б/н РЕН nuda 039605	-1,06	3	0,78	1	4
Марафон	0,08	2	0,75	1	3

За практичною цінністю виділились сорти білоруської селекції Вандроуник і, Марафон, російської селекції Пушкинский та німецький сорт Соломон, які за сумою рангів переважали інші сорти, в той час як сорт Boudrais і лінія ОМ високу урожайність в середньому за чотири роки серед даної групи сортів та ліній вівса голозерного, характеризувалися низькою стабільністю її реалізації. Високий рівень стабільності реалізації генетичного потенціалу мали сорти: Скарб України, Гольз, АС Ernie, лінія Б/н РЕН nuda 039605, однак поступалися за генетичним потенціалом.

УДК 634.11

Красуля Т. І., канд. с.-г. наук

Мелітопольська дослідна станція садівництва імені М. Ф. Сидоренка ІС НААН

e-mail: t.krasulia@ukr.net

ЗРАЗКИ ГЕНОФОНДУ ЯБЛУНІ ДЛЯ СЕЛЕКЦІЇ НА КОМПЛЕКС ОЗНАК

Ефективність роботи садівничої галузі значною мірою визначається вдало підібраним сортиментом. Особливо роль сорту зроста останнім часом, коли негативний вплив зміни клімату на сільськогосподарське виробництво став відчутним. З'явилась потреба у сортах, що здатні забезпечити одержання високого врожаю якісної продукції за несприятливих погодних умов. У зв'язку з цим актуальним питанням є створення нових сортів, які відповідатимуть сучасним вимогам. З метою виявлення зразків-джерел комплексу ознак адаптивності і високих господарських показників проводили вивчення

генофонду яблуні. У МДСС імені М.Ф. Сидоренка ІС НААН він складається із 199 зразків, зібраних з 24 країн світу.

За комплексом господарських ознак виділилися зразки Мінкар, Малахит, Вогник, Гала, Галина Яблонська, Коллет. Вони формували врожайність у середньому до 22 т/га і відзначалися привабливим зовнішнім виглядом плодів (по 8-9 балів). Високу дегустаційну оцінку смаку (8-9 балів) одержали яблука зразків Мінкар, Гала, Галина Яблонська, Коллет. Лабораторним методом визначено, що зразок Вогник характеризувався високими показниками посухостійкості дерев.

За комплексом ознак адаптивності виділилися зразки Каховське, Скіф'янка і Старт. Зразок Каховське проявляв високу морозостійкість дерев (9 балів), високу стійкість маточок до весняного приморозку (підмерзання 1%), а Скіф'янка і Старт - високу польову стійкість до парші і борошнистої роси (по 7 і 9 балів), високу посухостійкість (визначено лабораторним методом). Зразок Скіф'янка також відзначався високою товарною сортністю плодів (75-96%), а Старт – високою врожайністю, на рівні 28 т/га.

Поєднують ознаки адаптивності з високими господарськими показниками зразки Прима, Флоріна, Редфрі, Ліберті, Вільямс Прайд, Топаз. Вони характеризуються імунітетом до парші (ген V_f), високою посухостійкістю (визначено лабораторним та польовим методом), високою врожайністю, до 28 т/га, привабливим зовнішнім виглядом плодів (8-9 балів). Зразки Флоріна, Редфрі, Вільямс Прайд також мають високі смакові якості плодів (8-9 балів).

На зразки генофонду яблуні Мінкар, Прима, Малахит, Вогник, Каховське, Флоріна, Редфрі, Скіф'янка, Галина Яблонська одержано «Свідоцтво про реєстрацію зразків генофонду рослин в Україні».

Таким чином, виділено зразки-джерела комплексу господарських та адаптивних ознак. Використання їх у селекції дозволить одержати нові сорти, які поєднують максимальну кількість бажаних ознак в одному генотипі.

УДК 631.527.8:633.111.1

Криворученко В. В., аспірантка, **Рожков Р. В.**, канд. біол. наук, доцент,
Криворученко Р. В., канд. с.-г. наук, доцент
Державний біотехнологічний університет
e-mail: roman.kryvoruchenko@gmail.com

МІНЛИВІСТЬ І УСПАДКУВАННЯ ОЗЕРНЕНОСТІ КОЛОСА В ГІБРИДІВ ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ОЗИМОЇ

Формування продуктивності рослин пшениці м'якої надзвичайно складний процес, який залежить від багатьох факторів. Урожай зерна пшениці складається з трьох основних компонентів: кількості колосів на рослину, кількості зерен і маси зерна з колоса. В свою чергу кількість зерен на рослину може бути розділена на два субкомпоненти: кількість колосків на колос та кількість зерен колоска. Зростання будь-якого з цих компонентів, очевидно, буде